

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декаан географічного факультету
Іван КАЛИНИЧ
«30» червня 2022 року

СИЛАБУС

ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ (ПРОПЕДЕВТИКА) З ГЕОГРАФІЇ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Предметна спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)
Освітня програма	Географія
Статус освітньої компоненти	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород – 2022

Назва практики	Педагогічна навчальна практика (пропедевтика) з географії
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра фізичної географії та раціонального природокористування.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі курсу	Мельничук Володимир Петрович
Профайл викладачів	https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-fiz_geo/staff
E-mail	volodymyr.melnychuk@uzhnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://e-learn.uzhnu.edu.ua/course/view.php?id=6113
Мова викладання	Українська
Тривалість курсу	3 кредити ЄКТС / загальна кількість годин 90
Обсяг курсу	Індивідуальна робота - 60, СРС - 30
Формат курсу	Очний
Анотація до курсу	Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх фахівців спеціальності 014 Середня освіта (Географія) передбачає обов'язкову практичну складову, яка забезпечує поєднання теоретичних основ з практичними вміннями й навичками. Такою складовою є педагогічна практика, у процесі якої студент має змогу «зануритись» в освітній процес не в якості здобувача, а в якості надавача освітніх послуг.
Ключові слова	Педагогічна практика, пропедевтика, навчання.
Мета та цілі курсу	<p>Мета пропедевтичної практики: здійснення здобувачами спостереження за навчально-виховним процесом, його аналіз та формування умінь проведення навчальної та виховної роботи з учнями, прийняття самостійних рішень під час роботи в закладах освіти, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.</p> <p>Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p>

	<p>ЗК 3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ФК 1. Здатність до формування в учнів ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.</p> <p>ФК 2. Володіння основами цілепокладання, планування та проектування процесу навчання учнів.</p> <p>ФК 3. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.</p> <p>ФК 4. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання).</p> <p>ФК 5. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами) в освітньому процесі та позаурочній діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.</p> <p>ФК 7. Здатність до критичного аналізу, діагностики й корекції власної педагогічної діяльності, оцінки педагогічного досвіду.</p>	
<p>Пререквізи ти курсу</p>	<p>Передумовами проходження педагогічної навчальної практики (пропедевтичної) з географії є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):</p> <p>ОК 11 Психологія (вікова психологія)</p> <p>ОК 12 Педагогіка з основами педмайстерності</p> <p>ОК 13 Охорона праці та безпека життєдіяльності</p> <p>ОК 14 Загальне землезнавство</p> <p>ОК 15 Геологія загальна та історична</p> <p>ОК 16 Ґрунтознавство з основами географії ґрунтів</p> <p>ОК 17 Метеорологія та кліматологія</p> <p>ОК 22 Фізична географія материків та океанів та методика її навчання</p> <p>ОК 24 Основи суспільної географії</p> <p>ОК 29 Вступ до фаху за спеціальністю «Середня освіта (Географія)»</p> <p>ОК 30 Методика навчання географії в закладах загальної середньої освіти</p> <p>ОК 31 Методика позашкільної роботи з географії</p> <p>ОК 32 Сучасні інформаційні технології в професійній діяльності вчителя географії</p> <p>ОК 33 Шкільне географічне краєзнавство</p>	
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Знає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знає основні історичні етапи розвитку предметної області. • Знає закономірності розвитку особистості, вікові особливості учнів, їхню психологію та специфіку сімейних стосунків. • Знає та розуміє принципи, форми, сучасні методи, методичні прийоми навчання предмета в закладах загальної середньої освіти (рівень базової середньої 	<p>РН 1,2,3, 13,22</p>

	<p>освіти).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знає та розуміє особливості навчання різнорідних груп учнів, застосовує диференціацію навчання, організовує освітній процес з урахуванням особливих потреб учнів. • Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання географії для виконання освітньої програми в базовій середній школі. 		
	<p>Вміє:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності • Уміє використовувати інструменти демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності. • Уміє застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності. • Добирає і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів і здійснює самоаналіз ефективності уроків. • Володіє формами та методами виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, уміє відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини. • Здатний проектувати психологічно безпечне й комфортне освітнє середовище, уміє виявляти булінг серед учнів та протидіяти йому, організовувати співпрацю учнів та комунікацію з їхніми батьками. • Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва. • Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України. • Пояснює просторову диференціацію географічної оболонки і географічного середовища на глобальному, регіональному та локальному територіальних рівнях. • Формує в учнів уміння користуватися географічною та картографічною мовою в навчальному процесі, застосовувати алгоритми користування друкованою і цифровою картографічною продукцією при характеристиці окремих географічних об'єктів і територій • Застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії. • Добирає міжпредметні зв'язки курсів географії в базовій середній школі з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державного стандарту загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; володіє методикою навчання пропедевтичного курсу «Природознавство». 	<p>РН 4,5,6,7,8, 9,10,11,12, 14,17, 18</p>	

Для визначення рівня оволодіння здобувачами навчально-практичним матеріалом та оцінювання їх академічних досягнень користуються узагальненими критеріями оцінювання:		
Критерії оцінювання	90-100 балів А	здобувач вільно володіє навчально-практичним матеріалом, успішно розв'язує завдання у стандартно-виробничих ситуаціях, виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань
	82-89 балів В	здобувач володіє навчально-практичним матеріалом у межах програми навчальної практики, проте у виконанні завдань допускає незначні неточності
	74-81 балів С	здобувач володіє певним обсягом навчально-практичного матеріалу, здатний його реалізувати, проте допускає суттєві неточності в стандартних ситуаціях
	64-73 балів D 60-63 балів Е	здобувач володіє навчально-практичним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчально-практичного матеріалу, уміє використовувати одержання знання і уміння, проте допускає окремі помилки в стандартних ситуаціях
	35-59 балів FХ	Здобувач володіє навчально-практичним матеріалом поверхнево й фрагментарно
	0-34 балів F	здобувач не володіє навчально-практичним матеріалом
	Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:	
	Види роботи	Бали
	<i>організаційна робота:</i> знайомство з навчальним закладом, класом, своєчасне складання індивідуального плану, його щоденне виконання ведення щоденника практики	5 10
	<i>навчально-методична робота:</i> проведення фрагменту уроку географії; оформлення поурочного плану з географії; аналізи уроків; виконання інших завдань (календарно-тематичне планування з навчальної дисципліни, дидактичний матеріал для предметного кабінету, аналіз відвіданого позакласного заходу);	10 10 10 10
	<i>психолого-педагогічна робота:</i> участь у виховному заході; виконання інших завдань (план виховної роботи, педагогічне спостереження класного колективу, самоаналіз виховного заходу, спостереження та аналіз поточної виховної роботи);	10 15
	<i>підсумки практики:</i> оформлення звіту та звітної документації; захист звіту.	10 10
	Всього	100
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік, приймається у формі звітної конференції комісією викладачів кафедри.	
Література для вивчення дисципліни	Основна література 1. Методика навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах: Навчально-методичний посібник /Кобернік С. Г, Коваленко Р. Р, Скуратович О. Я; За ред. СГ Коберніка. СГ Кобернік - К.: Навчальна книга, 2005 2. Касіяник І.П., Мисько В.З. Методика навчання географії (теоретичний аспект). Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута»», 2017.–214 с. 3. Коваленко Є.І. Методичні рекомендації з організації позакласної роботи з	

	<p>географії в 6-10 класах загальноосвітньої школи [на допомогу вчителям та студентам-практикантам] / Є.І. Коваленко, М.Г. Криловець, А.О. Сахненко. – Ніжин, 1992. – 116 с.</p> <p>4. Козій М. К. Психолого-педагогічні умови удосконалення педагогічної практики студентів : [метод. посіб.] / М. К. Козій. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2001.</p> <p>5. Пащенко М. І. Технологія використання активних методів навчання / М. І. Пащенко, В. Ф. Мішкурова, О. М. Середняцька. – К. : Наук. світ, 2003. – 94 с.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжна література</p> <p>1. Карабінюк М. М., Лета В.В, Мельничук В. П. Пропедевтична педагогічна практика студентів-географів в умовах дистанційного навчання. Науковий журнал Інноваційна педагогіка. 2022. Вип. 48.</p> <p>2. Корнєєв В.П. Форми навчання географії в школі: Посібник для вчителя. – Кам’янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2004. – 224 с.</p> <p>3. Чубрей О.С. Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: монографія. Чернівці : Технодрук, 2020. -376 с.</p> <p>4. Чубрей О.С. Методологічні засади дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності в умовах трансформації освіти. Наукові записки. Сер. Педагогічні науки. Кропивницький, 2019. Вип. 180. С. 197–201.</p>
<p>Інформаційні ресурси</p>	<p>1. Жемеров О.О., Карпенко О.М. Робота з підручником географії у загальноосвітній школі: Методичний посібник. – Харків, 2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/</p> <p>2. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/344/2013.</p>